

PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINĖS PROKURATŪROS
2022 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS (TOLIAU - ATASKAITA)

2023-05-09 Nr. NV-1078
Vilnius

Ataskaitos rengėja – Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra (toliau – prokuratūra).

Tikslas. Vadovaujantis LR prokuratūros įstatymo 4 straipsnio 5 d., Vyriausybei pateikti informaciją (ataskaitą) apie nusikalstamumą, baudžiamąjį persekiojimą, prioritetinę prokuratūros veiklą 2021 metais ir jos rezultatus bei prokuratūrai skirtų išteklių naudojimą.

Dabartinė situacija

Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 4 straipsnyje nustatoma prokuratūros sąveika su kitomis valstybės institucijomis:

- Prokuratūros veiklos prioritetus nustato ir prokuratūros parlamentinę ne proceso veiklos kontrolę atlieka Lietuvos Respublikos Seimas Seimo statuto nustatyta tvarka.
- Už prokuratūros veiklą generalinis prokuroras atsiskaito Respublikos Prezidentui ir Seimui. Seimui atsiskaitoma teikiant metinę Prokuratūros veiklos ataskaitą, kuri taip pat skelbiama prokuratūros interneto svetainėje.
- **Generalinės prokuratūros 2022 m. veiklos ataskaita 2023 m. kovo 29 d. pristatyta Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitete.**
- Generalinis prokuroras apie prokuratūros ne proceso veiklą teikia informaciją Vyriausybei.
- Generalinės prokuratūros, teritorinių prokuratūrų ūkinę ir finansinę veiklą kontroliuoja Valstybės kontrolė ir kitos įgaliotos valstybės institucijos.

Prokuratūros prioritetinėms veiklos kryptims 2021-2024 m. buvo pritarta Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto 2020 m. rugsėjo 16 d. posėdyje.

Nusikalstamumo tendencijos ir prokuratūros darbo krūvis

2022 m. Lietuvoje užregistruotos 45 762 nusikalstamos veikos, iš jų 84 proc. – nusikaltimai, 6 proc. – sunkūs ir labai sunkūs nusikaltimai ir 11 proc. – baudžiamieji nusižengimai.

Daugiau užregistruota	Mažiau užregistruota
+22 proc. sukčiavimo atvejų (BK 182 str.);	– 28 proc. kontrabandos (BK 199 str.)
+22 proc. vagysčių (BK 178 str.).	– 27 proc. apgaulingo apskaitos tvarkymo (BK 222 str.);
+30 proc. nusikalstamų veikų elektroninių duomenų ir informacinių sistemų saugumui (BK 196–198, 1981, 1982 str.);	– 22 proc. disponavimo narkotikais turint tikslą platinti (BK 260 str.)
+29 proc. netikrų pinigų ar vertybinių popierių pagaminimo (BK 213 str.)	–16 proc. dokumentų klastojimo (BK 300 str.);
+26 proc. elektroninių mokėjimo priemonių klastojimo (BK 214 str.);	– 57 proc. kovos su epidemijomis ar užkrečiamomis ligomis taisyklių pažeidimo (BK 277 str.);
+60 proc. neteisėto valstybės sienos perėjimo (BK 219 str.)	-21 proc. neteisėto namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų gaminimo atvejų (BK 201 str.).
+170 proc. neteisėto žmonių gabenimo per valstybės sieną (BK 292 str.)	

100 tūkst. gyventojų teko 1 617 nusikalstamos veikos, arba 1 veika 66 gyventojams; 89 sunkūs ar labai sunkūs nusikaltimai, arba 1 sunkus ar labai sunkus nusikaltimas 1 123 gyventojų.

Vidutiniškai vienam prokurorui teko 4,7 užregistruoti sunkūs ar labai sunkūs nusikaltimai; 86 nusikalstamos veikos, užregistruotos 2022 m.; 47 nusikalstamos veikos, pradėtos tirti ankstesniais metais.

Svarbiausi prokuratūros 2022 m. veiklos rezultatai

- ištirtos 28 976 (2021 m. - 28 357) nusikalstamos veikos- vienam prokurorui teko 55 (2021 m. – 52) ištirtos nusikalstamos veikos.
- vidutiniškai per dieną buvo ištiriamos 79 (2021 m. - 78) nusikalstamos veikos;
- palyginus su 2021 m., 4 proc. sumažėjo nusikalstamų veikų ištirimas, tačiau 1 proc. padidėjo sunkių ir labai sunkių nusikaltimų ištirimas;
- ekonomiškėsiu procesu ištirta 52 (2021 m. – 54) proc. nusikalstamų veikų, vidutiniškai 1 mėn. sumažėjo nusikalstamų veikų tyrimo vidutinė trukmė;
- dalyvaujant prokurorui pirmosios instancijos teisme išnagrinėta 8 050 (2021 m. - 8 113) baudžiamųjų bylų , arba 52 proc. – 15 545 (2021 m. - 15 627) visų pirmosios instancijos teisme išnagrinėtų baudžiamųjų bylų;
- 48 proc. (2021 m. – 58) baudžiamųjų bylų išnagrinėta priimant baudžiamąjį įsakymą, t. y. prokurorui nedalyvaujant – beveik pusė baudžiamųjų bylų išnagrinėta ekonomiškėsiu procesu;
- Iš 2022 m. teisiamų 16 692 asmenų pirmosios instancijos teismai išteisino 313 arba 1,9 proc., nuteisė – 14 978 arba 89,7 proc.

Prokuratūros išteklių naudojimas

2022 m. prokuratūros sistemoje:

- dirbo 1 098 (2021 m. – 1075) asmenys - valstybės tarnautojai 203 (2021 m. – 203) arba 18 proc.; darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis 270 (2021 m. – 273) arba 25 proc.; prokurorai 602 (2021 m. – 622) arba 57 proc.;
- per pastaruosius 5 m., dirbančių prokurorų skaičius sumažėjo 64 (nuo 666 – 2018 m. iki 602 – 2022 m.);
- neįvyko nei vienas pretendentų į prokurorus egzaminas;
- dirbo iš viso 94 (2021 m. - 105 vadovai), vidutiniškai 1 vadovui teko 10,4 (2021 m. - 9,4) pavaldinio.
- pradėti 29 (2021 m. – 35) tarnybiniai patikrinimai dėl 39 prokurorų veiksmų, pažeidimų konstatuota 39 prokurorų veikloje.
- Vykdančią struktūrinius pokyčius:
 - Šiaulių ir Klaipėdos apygardų prokuratūrose reorganizuoti Pirmojo ir Antrojo baudžiamojo persekiojimo skyriai į Baudžiamojo persekiojimo skyrius, panaikintos 2 vyriausiųjų prokurorų pareigybės;
 - panaikinti Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros Septintasis skyrius ir Kauno apygardos prokuratūros Kauno apylinkės prokuratūros Pirmasis skyrius, panaikintos 2 vyriausiųjų prokurorų pareigybės;
 - panaikintos 6 vadovų (vyriausiųjų prokurorų, vyriausiųjų prokurorų pavaduotojų) pareigybės.
- buvo skirta 40 542 711 tūkst. Eur arba 9,1 proc. daugiau nei 2021 m. (36 818 727 tūkst. Eur.);
- prokuratūros biudžeto didžiausia dalis – 90,03 proc. - skiriama darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, 5,7 proc. – prekių ir paslaugų įsigijimui; 0,75 proc. – ilgalaikio turto įsigijimui.

Prokuratūros veiklos prioritetai

Atsižvelgdama į tai, prokuratūra 2023 m. savo veiklą vykdys vadovaudamasi šiomis prioritetinėmis veiklos kryptimis:

1. Baudžiamojo persekiojimo stiprinimas dėl:
 - a) korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų;
 - b) organizuotų grupių ir nusikalstamų susivienijimų padarytų nusikaltimų;
 - c) tyčinių labai sunkių, sunkių, apysunkių smurtinių nusikaltimų ir seksualinės prievartos nusikalstamų veikų, nuo kurių nukentėjo vaikai;
 - d) nusikalstamų veikų, kuriomis daroma didelė žala valstybės finansams ir Europos Sąjungos finansiniams interesams;

- e) nusikalstamų veikų elektroninių duomenų ir informacinių sistemų saugumui.
- 2. Tarptautinio bendradarbiavimo stiprinimas.
- 3. Baudžiamojo ir civilinio poveikio priemonių, susijusių su turto susigrąžinimu (išplėstinis turto konfiskavimas, civilinis turto konfiskavimas), efektyvesnis taikymas.
- 4. Kriminalinės žvalgybos veiksmų teisėtumo kontrolės ir koordinavimo stiprinimas.
- 5. Viešojo intereso gynimas valstybės teisių ir teisėtų interesų gynimo srityje.
- 6. Prokuratūros išteklių efektyvesnis valdymas.
- 7. Baudžiamojo proceso procedūrų efektyvumo didinimas.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatom. Ataskaita tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada. Atsižvelgti į Generalinės prokuratūros 2022 m. veiklos ataskaitoje pateikiamą informaciją.

Siūlome Ataskaitą svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Vyresnysis patarėjas

Artūras Norkevičius